

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kasvun mahdollisuus - positiivisen rakennemuutoksen hyödyntäminen Lounais-Suomessa

Siltasopimus

13.2.2018

Sisällys

1. Siltasopimuksen tavoite ja luonne	3
2. Kasvun mahdollisuuden hyödyntäminen	3
2.1 Työvoiman saatavuus	3
<i>TE-toimiston työnvälityksen tehostaminen – positiivisen rakennemuutoksen verkosto</i>	3
<i>Teknologiaosaamisen sekä muun osaamisen kohottamisen tukeminen yrityksissä</i>	4
<i>Työvoimapolitiikan tehostaminen kasvualoilla ja aloilla, joilla saatavuusongelmat ovat lisääntyneet</i>	4
<i>Kansainvälisten erityisasiantuntijoiden houkuttelu</i>	5
<i>Asuntotuotanto</i>	5
<i>Yhteenveto: Työvoiman saatavuus</i>	6
2.2 Saavutettavuus	7
<i>Pienet toimenpiteet < 5 milj. €</i>	7
<i>Joukkoliikenne</i>	8
<i>Keskisuuret investoinnit, 15–40 milj. euroa</i>	8
2.3 Koulutus	9
<i>Ammatillisen koulutuksen kehittäminen yritysten tarpeisiin</i>	9
<i>Korkeakoulutus - FiTech-yhteistyöyliopiston seuranta</i>	11
<i>Yhteenveto: Koulutus</i>	11
2.4 T&K-alustat	12
<i>Turku Future Technologies Competence Factory (TFT CF)</i>	12
<i>Robocoast R&D Center – Robotics Living Lab for Companies</i>	13
<i>Yhteenveto: T&K - alustat</i>	14
2.5 Tietopohja	14
<i>PORE-tilannekuva- ja seurantapalvelu</i>	14
<i>Yhteenveto: Tietopohja</i>	15
2.6 Tunnettuus	15
<i>Tunnettuuskampanjat ja saavutettavuusmielikuvat</i>	15
<i>Yhteenveto: Tunnettuus</i>	16
3. Siltasopimuksen seuranta	16

1. Siltasopimuksen tavoite ja luonne

Siltasopimus on valtion (TEM, VM, YM, OKM, LVM) ja Lounais-Suomen (Varsinais-Suomi ja Satakunta) yhteinen prosessi, jossa molemmat osapuolet sitoutuvat mahdollisuuksien mukaan edistämään kasvun mahdollisuuden hyödyntämistä. Se perustuu toimijoiden yhteistyöhön ja alueen tilanteen ja toimenpiteiden tarkasteluun horisontaalisesti - samaan aikaan useiden hallinnon alojen ja kahden maakunnan kautta. Erityisessä tarkastelussa ovat lyhyen tähtäimen toimet, jotka käynnistyvät ja toteutuvat vuosina 2017 -2019. Toimenpiteitä toteutetaan valtion ja kuntien kehysten ja talousarvioiden puitteissa, eikä asiakirjan kirjaukset sido osapuolia. Osioiden yhteenvetotaulukoissa on kirjattu valtionrahoituksen osuus.

Siltasopimus perustuu Esko Ahon selvityshenkilötyössään (24.8.2017) tekemiin johtopäätöksiin, jotka tiivistetyksi liittyvät siihen, että teknologiateollisuuden kasvupotentiaalin tehokas hyödyntäminen on niin iso haaste, että siihen tarvitaan erillistoimia ja -rahoitusta. Onnistuminen edellyttää myös alueen omien ja kansallisten toimien tehokasta yhdistämistä työvoiman saatavuuden, saavutettavuuden, asumisen, koulutuksen, tietopohjan ja alueen tunnettuuden osalta.

Jos alihankintaketjujen laajentamisessa, infrastruktuurin parantamisessa sekä muualta Suomesta ja ulkomailta tulevan työvoiman rekrytoinnissa ei onnistuta, osa kasvupotentiaalista jää hyödyntämättä ja samalla vaarantuu alueen teknologiateollisuuden pitkän aikavälin kilpailukyky. Epäonnistuminen olisi myös kansallinen vahinko. Mikäli kasvun mahdollisuutta ei voida täysimääräisesti hyödyntää, sen vaikutukset ovat:

- Osaavan työvoiman heikko saatavuus johtaa siihen, että alihankintaketjut laajenevat ulkomaille, eikä kotimaista työvoimaa saada käyttöön.
- Tutkimus- ja kehitysosaamisen ja infrastruktuurin riittämätön taso ja osaavan työvoiman saatavuusongelmat heikentävät edelleen yritysten mahdollisuuksia vastata kiristyvään kansainväliseen kilpailuun ja näkyvät lyhyellä aikavälillä toimitusten viivästymisessä ja heikentyneessä tilauskannassa.
- Yhteysvälien pullonkaulat heikentävät tavaraliikenteen, ulkomaankaupan ja työmatkaliikenteen sujuvuutta, mikä vähentää työvoiman liikkuvuutta ja alihankintaketjujen toimivuutta ja vaikuttavat siten yritysten kilpailukykyyn.
- Yritysten t&k- ja tuotanto-ongelmat johtaisivat jopa jo näköpiirissä olevan kasvunäkymän aikana tuotannon ja t&k-toiminnan siirtämiseen pois Suomesta joko osittain tai kokonaan.

2. Kasvun mahdollisuuden hyödyntäminen

2.1 Työvoiman saatavuus

TE-toimiston työnvälityksen tehostaminen – positiivisen rakennemuutoksen verkosto

Teollisuuden rekrytointitarve ja siihen sisältyvä kasvun mahdollisuus edellyttävät vahvaa valtakunnallista te-palveluiden yhteistyötä sekä yritysten työvoimatarpeiden sekä työnhakijoiden osaamisen kartoittamista kasvusektoreilla. Erityishuomiota vaatii myös maahanmuuttajien osaamisen ja potentiaalinen nopeampi yhdistäminen yritysten tarpeisiin.

Käynnissä: Alueella on käynnissä työnvälityksen kärkihanke, Varsinais-Suomen meri- ja autoteollisuuden työnvälityksen ostopilotti. Käytännössä tavoitteena on ohjata vähintään 5000 työhakijaa meri- ja

autoteollisuuden tehostettuun työnvälitykseen. Maahanmuuttajien osalta käynnissä on Työtä vastaavaa koulutusta –mallin pilotointi autoteollisuuden tarpeisiin sekä useita koto-koulutuksia ja koto-SIB kokeilu.

Uudet toimenpiteet: Rakennetaan maan TE-toimistoille yhteinen positiivisen rakennemuutoksen verkosto, jota koordinoidaan Lounais-Suomessa (vastinparit eri puolelle Suomea). TE-toimiston Lounais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen verkosto tuottaa tehokasta ja asiantuntevaa asiakasohjausta työpaikkoihin, pilotteihin, koulutuksiin ja eri toimenpiteisiin maakuntarajojen yli. Maahanmuuttajien osalta jalkaudutaan rekrytoiviin yrityksiin ja markkinoidaan, suunnitellaan ja toteutetaan yritys- ja alakohtaisia koulutuksia. Uutena painopisteenä ostopalvelutoiminnalle tulee kartoitustyypisen toiminnan lisäksi asiakkaille olla tukipalvelut koulutukseen hakeutumisen, työpaikan vastaanottamisen ja liikkuvuuden osalta.

Vastuu: Varsinais-Suomen ja Satakunnan TE-toimisto; TEM

Teknologiaosaamisen sekä muun osaamisen kohottamisen tukeminen yrityksissä

Lounais-Suomen työmarkkinoilla ja työnhakijoina on suuri joukko henkilöitä, joilla on koulutustarve, joko tutkinnon puuttumisen tai osaamisen vanhentumisen johdosta. Työikäisten puutteelliset tiedot ja taidot uuden teknologian aloilla ovat muodostumassa talouskasvun ja työllisyyden paranemisen esteiksi.

Käynnissä: Rekrytointi- ja täsmätyövoimakoulutuksia on käynnissä Lounais-Suomessa useita.

Uudet toimenpiteet: Työvoimakoulutus on avainasemassa tämän ryhmän osaamisen ja työllisyyden parantamisessa. Työvoima- ja rekrytointikoulutuksia pyritään lisäämään siten, että Lounais-Suomen ammatillisen koulutuksen tavoitteellinen vuosimäärä kasvaa noin 300 opiskelijalla. Myös täydennys- ja jatkokoulutuksen lisääminen on keskeistä, jotta rakennemuutoksen parissa olevia yrityksiä voidaan palvella. Samalla edistetään korkeakoulutettujen työttömien työllistymistä yrityksiin ja välitetään TE-toimistolle ja työnhakijoille tietoa rekrytoivista yrityksistä sekä samalla luodaan uusia palvelumarkkinoita tuleville kasvupalveluille.

Vastuu: Varsinais-Suomen ja Satakunnan koulutuksenjärjestäjät; ELY, TE-toimisto ja TEM

Työvoimapolitiikan tehostaminen kasvualoilla ja aloilla, joilla saatavuusongelmat ovat lisääntyneet

Satakunnan automaatio-, robotiikka- ja ohjelmointialalla on ollut kuluvan vuoden aikana TE-toimistossa avoinna lähes 1500 työpaikkaa ja kaikkiin avoinna olleisiin työpaikkoihin ei ole löytynyt sopivia, korkeasti koulutettuja erityisosaajia kuten automaatio- ja sähköinsinöörejä. Satakunnan automaatio-, robotiikka- ja ohjelmointialan yrityksiin ja muille korkeakoulutetun työvoiman osaajapulaa kärsiville yrityksille tarvitaan 200 uutta osaajaa vuoden 2019 loppuun mennessä julkisen ja yksityisen työvoimapolitiikan sekä yritysten yhteistyönä.

Käynnissä: Satakunnassa oli lokakuun lopussa 36 yritystä, jotka ovat olleet erilaisissa yhteishankintakoulutuksissa mukana ja näissä koulutuksissa on aloittanut 431 opiskelijaa. Syksyllä on alueella käynnistetty robotiikan koulutus (12 opiskelijaa). Vuodelle 2018 on esitetty nk. valtiosuus (VOS) –työvoimakoulutuksena toteutettavaksi sähkö- ja automaatiotekniikan koulutus, käynnistymässä (joulukuu 2017) automaatio/robotiikan muuntokoulutus (30 opiskelijaa) ja kilpailutuksessa on sähkö- ja automaatioalan täydennyskoulutustarjotin (yht. 50 opiskelijapaikkaa)

Uudet toimenpiteet: Edistetään korkeakoulutettujen työttömien työllistymistä yrityksiin ja välitetään TE-toimistolle ja työnhakijoille tietoa rekrytoivista yrityksistä sekä samalla luodaan uusia palvelumarkkinoita tuleville kasvupalveluille. Tavoitteena on pienessä mittakaavassa pilotoida myös työvoiman välitystä ulkomailta. Hankkeeseen sisältyy 1) kohderyhmän yritysten rekrytointitarpeiden selvittäminen ja niihin vastaamisen koordinointi, 2) arviolta 800-1000 työnhakijan kontaktointi, osaamisen kartoitus ja heidän tarjoamisensa avautuviin em. alojen tehtäviin ja 3) automaatio-, robotiikka- ja ohjelmointialan tarjoamien mahdollisuuksien tunnettuuden lisääminen.

Vastuu: Satakunnan ELY-keskus ja TE-toimisto; TEM

Kansainvälisten erityisasiantuntijoiden houkuttelu

Kansainvälisten erityisasiantuntijoiden houkuttelulla Lounais-Suomeen tuetaan osaamisintensiivisiä kansainvälisiä rekrytointeja tekeviä yrityksiä vahvistamalla alueen positiivisen rakennemuutoksen keskittymien globaalia tunnettuutta alan osaajien keskuudessa ja houkuttelemalla alueelle kansainvälisiä erityisasiantuntijoita.

Käynnissä: Lounaisrannikkoyhteistyön, Turku Science Park Oy:n, Turun ammattikorkeakoulun ja Turun yliopiston välisenä yhteistyöstä toteutettua opiskelijalähettilästoimintaa on pilotoitu vuosien 2016-2017 aikana. Ensijaisena kohderyhmänä ovat olleet Lounais-Suomen korkeakoulujen ulkomaiset tutkinto-opiskelijat. POLKU-hankkeen tavoitteena on luoda koordinoitu palvelupolku Turun alueen kansainvälisille opiskelijoille ja tukea heitä eri siirtymävaiheissa pyrkimyksenä integroida heidät työelämään, yhteiskuntaan ja yrittäjyyteen aikaisessa vaiheessa. POLKU-hanke päättyy 3/2018.

Uudet toimenpiteet: Toimenpiteillä tuetaan osaamisintensiivisiä kansainvälisiä rekrytointeja tekeviä yrityksiä (1) vahvistamalla alueen positiivisen rakennemuutoksen keskittymien globaalia tunnettuutta alan osaajien keskuudessa ja (2) houkuttelemalla alueelle kansainvälisiä erityisasiantuntijoita. Toimenpiteet sisältävät: road show alan tärkeimpiin ammattitapahtumien ja muihin foorumeihin; alueellisen osaajien houkuttelun näkökulma systemaattisesti mukaan alueelliseen vienninedistämisen, investointien hankintatyöhön sekä maakuvaviestintään, verkkomarkkinointikampanja, ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden lähettilästoimintan laajentaminen sekä yritysten kasvua palvelevan sidosryhmien yhteistyöverkosto.

Vastuu: Turku Science Park Oy; Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskus; OKM, TEM

Asuntotuotanto

Uudistuotannon osalta olemassa oleva tonttivaranto on keskeisessä asemassa. Kuntien kaavavarantoa, kaavahankkeita ja rakennushankkeita on selvitelty alkuvuonna 2017. Kyselyn mukaan seudun kaavoitustilanne on suhteellisen hyvä. Asumisen haasteet alueella eriytyvät seutujen kesken. Osalla seuduista haasteet liittyvät enemmän asuntomarkkinoihin ja siihen, miten asuntoalan toimijoiden kiinnostusta seutuun ja tietoisuutta seudun positiiviseen talous- ja työllisyystilanteeseen voitaisiin lisätä.

Asumisen haasteet alueella eriytyvät seutujen kesken. Osalla seuduista haasteet liittyvät enemmän asuntomarkkinoihin ja siihen, miten asuntoalan toimijoiden

Valtio voi tukea osaltaan asuntotuotannon syntymisen edellytyksiä seudulle olemassa olevien tukimuotojen kautta. Seudulle parhaiten soveltuvia tuotantotukia voisivat olla mm. vuoden 2016 elokuussa käyttöön otettu lyhytaikainen korkotukijärjestelmä tai vuokra-asuntotuotannon takausmalli.

Yleisten asuntotuotannon tukien lisäksi alueella on voimassa sen suurimmalla kaupunkiseudulla Turun seudulla MAL-sopimus, joka osaltaan tukee positiivisen rakennemuutoksen tarpeita. MAL-sopimukset keskittyvät suurten kaupunkiseutujen haasteisiin maankäytön, asumisen ja liikenteen ratkaisuja yhteen sovittavana kokonaisuutena. Turun seudun MAL-sopimuksen tavoitetaso asuntotuotannon osalta on noin 10 000 asuntoa vuosina 2016–2019.

Yhteenvedo: Työvoiman saatavuus

<i>Toimenpide</i>	<i>Rahoitus</i>	<i>2018 - 2019 €</i>	<i>Lisärahoitustarve 2018 €</i>
<i>Työnvälityksen tehostaminen: HTV:t, pore-verkosto (sis. maahanmuutto)</i>	<i>TEM 32.30.01.1</i>	<i>600 000 €, Toteutuu 2018 300 000 €</i>	<i>EI</i>
<i>Työnvälityksen tehostamisen osaamiskartoitukset ja tukipalvelut</i>	<i>TEM 32.30.51 Määrärahojen puitteissa</i>	<i>Määrärahojen puitteissa (arvio 300 000 €)</i>	<i>EI</i>
<i>Maahanmuuttajien koulutus ja palvelut</i>	<i>TEM 32.30.51 Määrärahojen puitteissa</i>	<i>Määrärahojen puitteissa (arvio 1,8 milj. euroa)</i>	<i>EI</i>
<i>Työvoimakoulutukset Ammatillisen koulutuksen pilotti</i>	<i>OKM 29.20.30</i>	<i>LTAE 2017 Käynnistynyt 2 M€</i>	<i>EI</i>
<i>Rekrytointikoulutukset</i>	<i>TEM 32.30.51</i>	<i>Määrärahojen puitteissa</i>	<i>EI</i>
<i>Täydennys- ja jatkokoulutukset</i>	<i>TEM 32.30.51</i>	<i>Määrärahojen puitteissa</i>	<i>EI</i>
<i>Kv-osaajien houkuttelu</i>	<i>TEM 32.50.40 AIKO</i>	<i>325 000 €</i>	<i>EI</i>
		<i>Myönnetty 170 000 € 8.2.2018</i>	
<i>Työvoimapolitiikan tehostaminen</i>	<i>TEM 32.30.51 v. 2017/300 000 € ostopalvelut v. 2017/100 000 € rekrytointikoulutus</i>	<i>Käynnistynyt, myönnetty 14.12.2017 300 000 M€</i>	<i>EI</i>
<i>Asuminen</i>	<i>Turun seudun MAL-sopimus Lyhyt korkotuki</i>	<i>Ei erityisrahoitusta</i>	<i>EI</i>

2.2 Saavutettavuus

Tärkeimpien yhteysvälien pahimpien pullonkaulojen poistolla on selkeä myönteinen vaikutus Lounais-Suomen tavaraliikenteen ja ulkomaankaupan kuljetusten sekä työmatkaliikenteen sujuvuuteen ja kilpailukykyyn. Matka-aikojen lyhentäminen laajentaa työssäkäyntialuetta, lisää alueen vetovoimaa ja siten parantaa Lounais-Suomen työvoiman saantia.

Keskeisiä ongelmia, joihin toimenpiteiden tulee vastata, ovat työvoiman saanti, työmatkojen sujuvuus (mm. matka-aika) ja turvallisuus sekä yhteydet tehtaisiin ja tuotantolaitoksiin. Toimenpiteinä tarkastellaan kaikkia liikennemuotoja. Keinoja ovat myös joukkoliikenteen kehittäminen, jalankulun ja pyöräilyn yhteydet, raskaan liikenteen tehokkaat kuljetukset, liikenteen tieto ja informaatio, liikenteen hallinta, liikkumisen ohjaus ja palvelut.

Käynnissä:

- Helsinki-Turku nopean ratayhteyden suunnittelulle on myönnetty 10 M€ määräraha
- VT 8 Turku-Pori parannustyöt vuosina 2014–2018 (ns. ensimmäinen vaihe) yht. 92,5 M€ (valtio 90 M€, Porin kaupunki 2,5 M€).
- E18 Turun kehätien parantaminen välillä Kausela-Kirismäki. Tiesuunnitelma valmistuu 2017. 1. vaiheen toteutus 30 M€ käynnistyy v. 2018 ja valmistuu v. 2021.
- Turun kehätien Pernon ja Ihalan eritasoliittymien tiesuunnittelu on käynnistetty.
- VT 12 Eura-Raijala (Huittinen) parannustöiden tiesuunnitelma valmistumassa, myönnetty korjausvelkarahoituksena 8,5 M€. Ristolän kohdan liittymäjärjestelyihin ja kevyen liikenteen alikulkuun haetaan Säskylän kunnan osarahoitusta (päätien ulkopuoliset toimet). Toteutusvalmius v. 2018.
- VT 2 kehittämiselvitys v. 2016–2017 (valmistuu vuoden loppuun mennessä).
- Uudenkaupungin radan sähköistys 21 M€. Sähköistys valmistuu v. 2021.
- Pori-Mäntyluoto -rataosan sähköistys, kustannusarvio 7,1 M€, rahoitus valtio 5,7 M€, Porin kaupunki 1,4 M€, muu ulkopuolinen rahoitus 2 M€. Toteutus v. 2019.
- Turku-Uusikaupunki työmatkabussiliikenne on käynnistetty. Sopimusaika 3.7.2017–30.6.2018
- Porin kaupungin työmatkabussiliikenne Pori-Uusikaupunki. Alkoi kokeiluna 8.5.-31.8.2017, jatkopäätöksen myötä toiminnassa ainakin kesään 2018 saakka.
- Telakkatien liikennevalojen toteutus ja kantatie 43 liittymien parantamiset Uudessakaupungissa. Toimenpiteisiin on varattu 0,5 M€. Suunnittelu ja toteutus 2017-2018.

Myöhempiä mahdollisia uusia toimenpiteitä:

Pienet toimenpiteet < 5 milj. €

Mt 185 Pernon ja Ihalan eritasoliittymien täydentäminen

Meyerin telakan nopea kasvu ruuhkauttaa lähivuosina vakavasti sen liittynät E18-tiehen ja Naantalintiehen mt 185, jonka vuoksi on tarpeen tehdä nopeita ensivaiheen toimia telakalle olennaisten eritasoliittymien toimivuuden turvaamiseksi. Pernon eritasoliittymän täydentäminen parantaa Meyerin telakan yhteyksiä. Ihalan eritasoliittymän täydentäminen Naantalalin suunnan rampeilla mahdollistaa sujuvat erikoiskuljetukset. Kustannusarvio 3,9 milj. euroa, josta kaupungin alustava osuus 0,5 milj. euroa. Tiesuunnitelma on käynnissä; toteutusvalmius vuonna 2019.

Vt 12 Eura-Raijala sujuvuutta parantavat toimet

Lisätoimenpiteillä parannetaan mm. Rauman sataman, telakan ja metsä- ja elintarviketeollisuuden kuljetusedellytyksiä, ja vähennetään logistiikkakustannuksia. Liittymien parantamisella edistetään "Ristolän" työpaikkakeskittymän laajentumista. Hankkeelle on myönnetty korjausvelkarahoitusta 8,5 milj. euroa, joka ei kuitenkaan ole riittävä teosuuden liittymien ja geometrian parantamiseksi. Kustannusarvio on 3,5 milj. euroa, kunnan alustava osuus 0,6 milj. €. Tiesuunnitelma on käynnissä; toteutusvalmius vuonna 2018

Vt 2 Haistilan liittymän ja Friitalan eritasoliittymän rampin parantaminen

Haistilan liittymä valtatiellä 2 on tärkein Ulvilan kaupungin Kettumetsän teollisuuspuiston liittymä päätieverkkoon. Liittymä on tällä hetkellä vaarallinen ja on este alueen yritys- ja teollisuustoimintojen kehittymiselle. Ulvilan kaupunki on hankkinut alueelta maata yritys- ja teollisuustoimintoja varten viimeisen 10 vuoden aikana. Yritysten liikennevirtoja sujuvoittaisi omalta osaltaan myös kiihdytyskaistan rakentaminen valtatielle 2 Ulvilasta Helsingin suuntaan lähtevälle liikenteelle. Toimenpide: tasoliittymän porrastaminen ja kiihdytyskaistan rakentaminen. Kustannusarvio 2,3 milj. euroa, johon kaupunki osallistuu 0,3 milj. €:lla. Tiesuunnitelma on lainvoimainen; välitön toteutusvalmius.

Kt 43 Laitila-Uusikaupunki työmatkaliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta parantavat toimet

Kt 43 Laitila-Uusikaupunki työmatkaliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta parantavat toimet. Toimenpide: kevyen liikenteen väylän ja tievalistuksen rakentaminen. Kustannusarvio 3,4 milj. euroa, josta kuntien alustavat osuudet 1,7 milj. €. Kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelma käynnissä, toteutusvalmius 2019

Joukkoliikenne

- Työmatkaliikenne Turku-Uusikaupunki
- Työmatkaliikenne Pori-Rauma-Uusikaupunki
- Föli-liikenteen kehittäminen, mm. telakan tarpeet
- Pori-Tampere –raideyhteyden kehittäminen
- Rauma-Kokemäki –henkilöraide liikenteen käynnistäminen kokeiluna
- LVM arvioi raideliikenteen ostoihin tarkoitetun lisärahan kohdentamista.

Keskisuuret investoinnit, 15–40 milj. euroa

Edistetään hankkeiden toteutusta ja suunnittelua mahdollisuuksien mukaan:

- Turun kehätien parantaminen: E18 (Kt 40) Kausela-Kirismäki 4-kaistaistus (39 milj. euroa)
- Vt 8 Laitilan eritasoliittymän rakentaminen (25 milj. euroa)
- Eurajoen kohta (16 milj. euroa)
- Turun kehätien parantaminen: E18 (Kt 40) Krookilan ja Telakan eritasoliittymät (20 milj. euroa)

Siltasopimuksessa ei sovittu saavutettavuuteen liittyvistä uusista hankkeista, jotka käynnistyisivät vuosina 2018-2019.

2.3 Koulutus

Ammatillisen koulutuksen kehittäminen yritysten tarpeisiin

Lounais-Suomen lyhyen että pitkän tähtäimen työvoimatarvetta on tarkasteltava kokonaisuutena, jossa huomioidaan sekä nyt voimakkaassa kasvussa olevat yritykset, niiden toimitusketjut ja alihankintaverkostot että tulevat kasvualat. Kasvuyritysten perustehtävää tukevat monet muut alat, kuten koneasennus ja -huolto, logistiikka, tietohallinto, taloushallinto, myynti, hankinta, puuala, pintakäsittelyala, rakentaminen, maarakennus puhtaus- ja kiinteistöpalveluala, hotelli-, ravintola- ja catering sekä musiikkiala. Niiden kaikkien osalta työvoimatarve kasvaa. Lisäksi jo olemassa olevalla työvoimalla on täydennys-, lisä- ja uudelleen koulutustarpeita

Käynnissä:

1. Positiivisen rakennemuutoksen pilotit teollisuuspuistoissa (Satakunta ja Varsinais-Suomi)

- teollisuuspuistomaisten toimintaympäristöjen verkostoitumishanke
- Teknologiateollisuuden työelämäyhteistyöhanke ja työpaikka-agentit
- työpaikalla tapahtuva oppiminen
- työpaikka-agentit teknologiateollisuuteen

Uudet toimenpiteet:

Tehostetaan urapolkuja ja rekrytointia kehittämällä rekrytointipalveluja siten, että työnantajat voivat osana työpaikoilla tapahtuvaa oppimista suunnata yhdessä opiskelijan ja oppilaitoksen kanssa suunnata osaamisen kehittämistä vastaamaan paremmin yritysten tarpeita.

Modernin teollisuuden ammattikoulutuspilotti räätälöidään yritysten tarpeisiin ja kokeilussa testataan erilaisia työpaikalla tapahtuvan oppimisen malleja, joissa oppilaitosmuotoinen, työpaikalla tapahtuva oppiminen ja oppisopimusmuotoinen opiskelu joustavasti yhdistyvät. Pilotin aikana käynnistetään toimialakohtainen koulutussopimusmallin tai -mallien valmistelu, kokeilu ja arviointi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt edellä mainittuihin toimenpiteisiin kahden miljoonan erityisavustuksen vuosille 2017 – 2019.

Korkeakoulutus - tekniikan alan korkeakoulutuksen laajentaminen

Erityishaasteena on ratkaista tekniikan alan korkeakoulutason osaajien, koulutuksen ja tutkimuksen vakava rakenteellinen vaje Turun ja Lounais-Suomen alueella. Lounais-Suomessa työskentelevien insinöörien ja diplomi-insinöörien määrä on merkittävästi vähäisempi kuin verrokki maakunnassa Pirkanmaalla.

Osaajatarvetta tehoelektroniikan, sähkövoimatekniikan, säätö- ja automaatiotekniikan sekä rakennusarkkitehtikoulutuksen aloilla ei voida täyttää Lounais-Suomessa. Kyseiset alat ovat keskeisiä osaamisaloja mm. merkittävästi ja pysyvästi toimintansa volyyymiä nostaneilla aloilla: korkean teknologian kaivoskuormajien, autoteollisuuden, risteilylaivojen sekä autonomisten laivojen suunnittelussa ja tuotannossa. Koulutusjärjestelmän suoritus- ja palvelukyky vaikuttavat merkittävästi yritysten toimintaedellytyksiin.

Arvioiden mukaan amk-insinöörien ja diplomi-insinöörien tarve kaksinkertaistuu Lounais-Suomessa lähivuosien aikana, mikä tarkoittaa noin 850-900 työntekijää Lounais-Suomen yrityksiin (50 % insinööri (AMK), 50 % DI) (FITech-työryhmän loppuraportti 4.8.2017). Koulutuksen volyyymi ja laatu tulee nostaa pysyvästi teollisuuden uuden tuotantokapasiteetin vaatimusten mukaisiksi.

Koulutetun tekniikan alan työvoiman määrä Lounais-Suomessa vs.Pirkanmaa vuonna 2015			
	Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit	Insinöörit ja rakennus-arkkitehdit	Yhteensä
Pirkanmaa	8845	11542	20387
Varsinais-Suomi	2682	8881	11563
Satakunta	1280	4305	5585

Teknillis-luonnontieteelliseen yliopistokoulutukseen hakeneiden ja aloittaneiden määrät 2017 – hakijan kotimaakunta		
	Kaikki hakijat	Aloittaneet
Pirkanmaa	1317	520
Varsinais-Suomi	794	287

Tavoitteena on lisätä tekniikan alan perustutkintopaikkoja ja korkeakoulutettujen määrää Lounais-Suomessa siten, että osaajien kysyntä ja tarjonta vastaavat toisiaan.. Tavoitteena on myös löytää uusia toimintatapoja, joilla voidaan joustavasti ja nopeasti vastata työelämän ja teknologian muutosten aiheuttamiin osaamistarpeisiin.

Käynnissä:

- Tekniikan alan ammattikorkeakoulutuksen vahvistaminen; OKM myöntänyt Turun ammattikorkeakoulun koulutuslisäyksiin 4 miljoonaa euroa (2017 1. lisätalousarvio), Turun amk omavastuu vähintään 30% kokonaiskustannuksista.
- FITech Turku 2017-2021. Hallitus on päättänyt arvioida vuoden 2020 loppuun mennessä, miten tekniikan korkeakoulujen yhteistyö on onnistunut tyydyttämään tekniikan yliopistokoulutettujen rekrytointitarpeen Lounais-Suomessa. OKM myöntänyt tarkoitukseen 1 miljoonaa euroa Aalto-yliopistolle. Suomen tekniikan alan yliopistojen yhteistyön toimintamallista valtion rahoitettavaksi tulevat kokonaiskustannukset ovat 12 000 000 euroa vuosina 2017—2021.
- Erityisavustukset positiivisen rakennemuutoksen osaajatarpeisiin vastaamiseen; OKM on käynnistänyt erityisavustushaun yliopistoille ja ammattikorkeakouluille sellaisten koulutusten toteuttamiseen, joilla vastataan positiivisen rakennemuutoksen ja kasvavien toimialojen osaajatarpeisiin. Haku päättyy 7.12.2017. Lounais-Suomeen kohdentuvat hankkeet ja niiden toimenpiteet tiedossa myöhemmin. OKM:n rahoitus yhteensä 13,3 M€, myönnetään korkeakoulujen hakemusten perusteella. Lounais-Suomeen kohdentuvat hankkeet ja niiden rahoitus ovat tiedossa myöhemmin.
- Loppuvuodesta 2017 käynnistyy Satakunnassa automaatio/robotiikan muuntokoulutus (30 opiskelijaa) ja Varsinais-Suomessa konetekniikan muuntokoulutus (40-60 opiskelijaa).
- Turun AMK:n sisäinen organisaatiomuutos; Turun AMK on aloittanut sisäisen organisaatiomuutoksen ammattikorkeakoulun strategisena painopisteenä olevan Teknillisen innovaatiokorkeakoulun vahvistamiseksi; Käynnissä ja valmistuu 2018 loppuun mennessä

Uudet toimenpiteet:

Muunto- ja täsmäkoulutukset

Käynnistetään nopealla aikataululla insinööritutkintoon johtavia sekä työssä oleville että työttömänä oleville kohdennettuja 1-2 vuoden muunto- ja täsmätäydennyskoulutuksia, joissa painopiste on sähkössä, automaatioissa, robotiikassa, tekoälyssä ja konetekniikassa (120 henkilöä muuntokoulutukseen ja 30 henkilöä täsmäkoulutukseen). Lisäksi Käynnistetään nopealla aikataululla diplomi-

insinööritutkintoon johtava kohdennettu 2-vuoden muuntokoulutus (30 henkilöä), jonka painopiste on automaatioissa, robotiikassa ja tekoälyssä.

Rahoitus myönnettiin 22.12.2017: Turun ammattikorkeakoulu: Älykkään rakentamisen koulutus, rakennus- ja yhdyskuntatekniikka, 45 opiskelijaa ja Satakunnan ammattikorkeakoulu: Muuntokoulutus automaatio- ja koneinsinööreiksi, 60 opiskelijaa.

Vastuu: Turun ja Satakunnat AMK:t; OKM

Korkeakoulutus - FiTech-yhteistyöyliopiston seuranta

Tavoitteena on lisätä tekniikan yliopistokoulutusta sekä tutkimus- ja innovaatiotoimintaa Lounais-Suomessa sekä kehittää Suomen tekniikan alan yliopistojen yhteistyön toimintamallia.

Käynnissä: Hallitus on päättänyt arvioida vuoden 2020 loppuun mennessä, miten tekniikan korkeakoulujen yhteistyö on onnistunut tyydyttämään tekniikan yliopistokoulutettujen rekryointitarpeen Lounais-Suomessa.

Uudet toimenpiteet: FiTech on toteutettu valtionavustuksilla ja sen yhteydessä on sovittu sen seurantarakenteesta siten että valtioneuvosto voi vuonna 2020 tehdä tarvittavat johtopäätökset. Silta-sopimuksen seurannan yhteydessä hyödynnetään FiTech seurannan tietoja ja seurataan toimenpiteitä siten että tulokset voidaan huomioida muissa tarvittavissa kehittämistoimissa.

Vastuu: Aalto yliopisto (koordinoiva yliopisto), Turun kaupunki; OKM

Yhteenveto: Koulutus

<i>Toimenpide</i>	<i>Rahoitus</i>	<i>2018 -2019 €</i>	<i>Lisärahoitustarve 2018 €</i>
<i>Ammatillinen koulutus</i>	<i>OKM</i>	<i>Tarpeen mukaan tarkastellaan opiskelijavuosien määrää ja resurseja vuonna 2018.</i>	<i>Ei</i>
<i>Korkeakoulujen muunto- ja täsmäkoulutukset</i>	<i>OKM 29.40.20, 2017 LTAE 10 M€ + 3,3 M€ TAE 2018</i>	<i>2017 Myönnetty 22.12.2017</i> <i>2018 Avustushaku käynnissä</i>	<i>Ei</i>
<i>FiTech-yhteistyöyliopiston seuranta</i>	<i>Ei rahoitustarvetta, toteutetaan vuosittain muiden positiivisen rakennemuutoksen toimien seurannan yhteydessä</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

2.4 T&K-alustat

Avoimen innovaatiotoiminnan eri muotojen vahvistuessa tutkimusinfrastruktuurien yhteiskäyttö ja tarve yhteiskäytölle kasvaa. Suomessa on paljon korkealaatuista osaamista ja alustoja, joiden yhteiskäytön kasvattamisessa on potentiaalia. Potentiaalinen hyödyntämiseksi on välttämätöntä muodostaa isompia kansainvälisesti kilpailukykyisiä alustoja, jotka houkuttelevat myös kansainvälisiä asiakkaita. Verkottamalla paikallisia alustoja ja kehittämällä niitä yhdessä kannustetaan toisiaan täydentäviä alueita ja kompetensseja ja pyritään välttämään turhaa päällekkäisyyttä.

Tutkimusinfrastruktuurien ja kehitysympäristöjen yhteiskäytön ja hyödyntämisen laajentaminen elinkeinoelämän suuntaan vaatii niiden ylläpitäjiltä ja kehittäjiltä ammattimaista palvelujen paketoitua ja esilletuontia. Sekä fyysiset tutkimusinfrastruktuurit että osaaminen niiden kehittämiseksi ja toiminnan ylläpitämiseksi vaativat systemaattisia pitkän aikavälin investointeja.

Turku Future Technologies Competence Factory (TFT CF)

TFT (Turku Future Technologies) on kaikkien suomalaisten teknillisten yliopistojen ja Turun alueen korkeakoulujen muodostama yhteistoimintaverkosto, joka vahvistaa korkean teknologian ja uusimman tutkimustiedon hyödyntämistä yrityksissä tuomalla korkeakoulujen asiantuntemuksen ja palvelut tehostetusti yritysten ulottuville. TFT-toiminta painottuu meriteollisuuden toimialalle ja kohdentuu erityisesti Turun ja Rauman talousalueille.

Turun alueen korkeakoulut sekä Turun kaupunki ovat sitoutuneet koulutuksellista ja TKI-yhteistyötä täydentävään ja sen edellytyksiä vahvistavaan yhteistoimintaan TFT CF –yhteistoimintasopimuksella, jolla palvelee erityisesti Turun ja Lounais-Suomen alueen valmistavan teknologiateollisuuden, rakennusteollisuuden ja kemian teollisuuden monialaisia, kehittyviä osaamistarpeita.

Turun korkeakoulujen tekniikan alan koulutuksia koordinoidaan ja yhteistä koulutus- ja TKI-infrastruktuuria kehitetään Jari Jokisen raportin ”Positiivisen rakennemuutoksen osajatarpeet” toimenpide-ehdotusten 5.4 ja 5.5 mukaisesti. TFT CF palvelee infrastruktuurien osalta erityisesti FITechin Turussa tapahtuvaa toimintaa (kts. toimenpide 3.2.3).

Käynnissä: Opetus- ja kulttuuriministeriö on kohdistanut TFT CF –toimintaan 2 miljoonaa euroa vuosille 2017–2021. Rahoitus kohdistetaan TKI- ja koulutusinfrastruktuurin kehittämiseen alla kuvatun mukaisesti. Tavoitteena on parantaa teknologiaritusten kilpailukykyä ja kasvun edellytyksiä sekä luoda edellytyksiä tekniikan alan korkeakoulutuksen ja tki-toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle Lounais-Suomessa. Suomen tekniikan alan yliopistojen yhteistyön toimintamallista valtion rahoitettavaksi tulevat kokonaiskustannukset ovat edellä mainitun lisäksi 12 miljoonaa euroa vuosina 2017–2021. Rahoitus on myönnetty koulutuksen järjestämiseen teknillisille yliopistoille.

Uudet toimenpiteet:

Valmistavaa teknologiateollisuutta palvelevan ja kaikkien korkeakoulujen yhteiskäyttöön tarjottavan TKI- ja koulutusinfrastruktuurin kehittäminen:

- EMC- ja radiolaboratorio
- Moottori- ja energialaboratorio
- Autolaboratorio
- AR/VR- sekä tekoälylaboratorio (*sisältyy osin aikaisempaan rahoitukseen*)
- Akku- ja polttokennolaboratorio (*sisältyy osin aikaisempaan rahoitukseen*)
- Koneteknologiakeskus Turku Oy
  - Aineenkosteus- ja mittauslaboratorio
  - 3D-tulostuslaboratorio

- Digitaalinen tehdas – Tehdas 4.0 (*sisältyy osin aikaisempaan rahoitukseen*)
- IOT Cybersecurity – IOT-tietoturvalaboratorio Salon IOT-kampukselle

TFT-yhteistyötä rahoittavat Turun ja Rauman kaupungit sekä Turku Science Park Oy.

Kustannukset 11 M€ (2018-2022).

Vastuu: Turku AMK, Turku Science Park Oy, OKM, TEM

Robocoast R&D Center – Robotics Living Lab for Companies

Satakunnassa on vuonna 2020 automaation, robotiikan ja tekoälyn globaali tuotekehityksen huippuyksikkö, jota kansainväliset yritykset haluavat hyödyntää ja jonne ne haluavat sijoittaa omia tuotekehitysyksiköitään. Satakunta on ainoa alue Suomessa, jossa tämä on mahdollista toteuttaa. Yritykset pääsevät huippuyksikössä käytännönläheisesti pilotoimaan, protoamaan ja testaamaan uusia robotiikan liiketoiminta-avauksia ja tapoja toimia tehokkaammin ja laadukkaammin.

Käynnissä:

- Robocoast-yritysverkosto, jossa on yli 100 automaation, robotiikan, IoT:n ja tekoälyn yritystä
- SAMKin uuden kampuksen automaation ja robotiikan ja tekoälyn laboratoriot
- Yli 5 vuotta toiminut Palvelurobotiikan Living Lab -toiminta
- EU:n komission hyväksymä jäsenyys automaation ja robotiikan kansainvälisessä Digital Innovation Hubissa
- Made in China 2015 (MIC2025) kehitysyhteistyö Ningbon ja Ulvilan kaupunkien välillä
- Viisi automaation, robotiikan ja tekoälyn hanketta

Uudet toimenpiteet:

- Perustetaan kansainvälisten huippuosajien tuotekehitystiimejä eri aihepiirien ympärille esimerkkeinä sensorit ja konenäkö, yhteistyörobotit ja tekoäly
- Vahvistetaan laboratorioita houkuttelemaan huippuosajia ja huippuyrityksiä tekemään huipputuotekehitystä
- Rakennetaan kansainvälinen robotiikkaan ja tekoälyyn keskittyvä t&k-alusta, jota EU:n Digital Innovation Hub -osaajaverkosto ja Kiinan MIC2025-kehitysohjelma voivat hyödyntää
- Tehdään mittavaa kansainvälistä brändäämistä ja julistautumista.

Vastuu: Prizztech Oy ja SAMK; TEKES

Yhteenveto: T&K - alustat

Toimenpide	Rahoitus	2018- 2019 €	Lisärahoitustarve 2018 €
TFT CF - TKI- infrastruktuurien kehittäminen	OKM TEM 32.50.64 EAKR BusinessFinlandin Kasvumoottorien pääomalinainstrumentti	Myönnetty 2,88 M€ 8.2.2018 EAKR	EI
Robocoast R&D Center – Robotics Living Lab for Companies	TEM 32.50.64 EAKR tai Business Finlandin Kasvumoottorien pääomalinainstrumentti	Myönnetty 1,92M€ 8.2.2018 EAKR	EI

2.5 Tietopohja

PORE-tilannekuva- ja seurantapalvelu

Päätöksenteon tulee perustua tietoon. Tämä edellyttää systemaattisesti tuotettua tietoa, joka on luotettavaa, oikea-aikaista ja sisällöltään tarkoituksenmukaista. Siltasopimuksen tietopohja rakentamisen keskeinen lähtökohta on tarvittavien tietojen saatavuus. Tiedon hyödynnettävyys asettaa sille tiukat vaatimukset: tiedon on oltava ajantasaista, sen on oltava alueellisesti riittävän tarkkaa ja sen sisällön on palveltava positiivisesta rakennemuutoksesta nousevien kysymysten ratkaisemista.

Käynnissä:

Alueellisen kehityksen seuranta tehdään monessa eri organisaatiossa. Maakunnan kehityksen seuranta on maakunnan liittojen lakisääteinen tehtävä, minkä lisäksi mm. ELY-keskukset ja ministeriöt ylläpitävät omista lähtökohdistaan aluekehityksen tietopohjaa. Lisäksi maakuntien liitot ja ELY-keskukset vastaavat yhdessä koulutustarpeen lyhyen ja pitkän aikavälin ennakoinnista.

Uudet toimenpiteet:

Siltasopimuksen toimenpiteiden kohdentamisen ja seuraamisen tueksi rakennetaan PORE-tilannekuva- ja seurantapalvelu. Tilannekuva- ja seurantapalvelulle luodaan oma tietopalvelusivusto osaksi Lounais-Suomen aluetietopalvelua (Lounaistieto.fi). Palvelu rakentuu neljästä toisistaan täydentävästä tietosisällöstä.

- Positiivisen rakennemuutoksen tilannekuva muodostetaan saatavilla olevista tilastolähteistä, joista tärkeimmät ovat yritysten liikevaihto- ja henkilöstötilastot, työllisyys- ja työttömyystilastot, rakentamistilastot sekä väestö- ja muuttoliiketilastot. Tilannekuva sisältää myös kansainvälisen toimintaympäristön analyysin.
- Yrityksiltä kerättävät tiedot ja massadata täydentävät tilastopohjaista tilannekuvaa. Koska kaikkea oleellista tietoa ei ole saatavilla tilastoista tai tietojen tilastoviive on seurannan näkökulmasta liian pitkä, pitää tietoja mm. yritysten työvoima- ja osaamistarpeesta kerätä suoraan yrityksiltä tai massadataa analysoimalla (esim. Vainu.io). Tähän kokonaisuuteen sisältyy myös FiTech-yhteistyöyliopiston puolivuositaisen seurannan toteuttaminen.
- Ennakointitieto on laadullista tietoa pore-toimialojen tulevaisuudennäkömistä. Ennakointitietoa kerätään ennen kaikkea asiantuntijakeskusteluissa ja -työpajoissa. Edellä kuvatut tilannekuvatiedot tukevat ennakointitiedon tuottamista.

- Siltasopimuksen toimenpiteiden seuranta kokoaa tietoa projektijohtamisen tarpeisiin. Seurantapalveluun koostetaan tietoa eri toimenpidekokonaisuuksien edistymisestä, ja se tarjoaa kokonaiskuvan siltasopimuksen toteutumisesta.

Vastuu: Varsinais-Suomen ja Satakunnan liitot; TEM

Yhteenveto: Tietopohja

<i>Toimenpide</i>	<i>Rahoitus</i>	<i>2018 €</i>	<i>Lisärahoitustarve 2018 €</i>
<i>Tilannekuva- ja seurantatieto</i>	<i>TEM 32.50.40 AIKO</i>	<i>Toteutuu 30 000 € Myöntö 3/2018</i>	<i>Ei</i>

2.6 Tunnettuus

Tunnettuuskampanjat ja saavutettavuusmielikuvat

Lounais-Suomea ei tunneta riittävän hyvin muussa Suomessa ja ulkomailla. Tavoitteena on tehdä näkyväksi Lounais-Suomen positiivinen rakennemuutos mahdollisuutena koko Suomelle ja sen mukanaan tuomat tuhannet työpaikat eri kohderyhmille. Kohderyhmiä ovat ensisijaisesti työikäiset suomalaiset ja ulkomaalaiset henkilöt aloilla, joilla on työvoimapulaa ja joihin siltasopimuksen toimenpiteitä kohdistetaan. Toinen merkittävä kohderyhmä ovat vaikuttajat ja päättäjät samaten Suomessa ja ulkomailla.

Viestintää ja markkinointia tehdään yhdessä: yhdessä sovittujen linjausten mukaisesti sekä yhteisillä materiaaleilla ja välineillä. Näin viesti on tarpeeksi voimakas ulospäin, ja se lisää myös tahtotilaa alueen sisäisesti. Mukaan sitoutetaan alueen ne kaupungit ja kunnat, joissa on osaajatarvetta sekä alueen yliopistot, korkeakoulut, ammatilliset oppilaitokset, elinkeino-yhtiöt, media ja ennen kaikkea osaajapulasta kärsivät yritykset.

Käynnissä: Viestintää ja markkinointia positiivisesta rakennemuutoksesta ja työvoimapulasta tehdään jo eri puolilla Lounais-Suomea. Jokainen toimija tekee oman näköistään imagomarkkinointia oma toiminta edellä.

Uudet toimenpiteet: Lounais-Suomen viestintä- ja markkinointityön ja houkuttelevuuden lisäämisen pohjaksi, kivijalaksi ja laajalti hyödynnettäväksi otetaan parhaillaan valmistelussa oleva mittava Muuta meille -työnimellä kulkeva kampanja sekä siihen jo suunnitellut integroinnit kuntien, kaupunkien, muiden julkisten toimijoiden ja yritysten viestintään ja markkinointiin.

Tavoitteena on voimakkaalla yhteistyöllä alueen imago nostaa alue kansainvälisesti korkealle tasolle ja alue kiinnostaa osaajia niin Suomesta kuin ulkomailta. Kokonaisuutta valmistellaan jo Varsinais-Suomen Ely-keskuksen, Varsinais-Suomen liiton ja Turun kaupungin johdolla, mutta vahvassa yhteistyössä 12 kaupungin, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, Turku Science Parkin, median ja toivon mukaan myös yritysten kanssa. Mukaan otetaan muun muassa Satakuntaliitto, Satakunnan Ely-keskus, Porin yliopistokeskus, Satakunnan ammattikorkeakoulu, ammatilliset oppilaitokset WinNova, Sataedu ja Satakunnasta ne kaupungit, joissa on osaajatarvetta.

Kampanjassa luodaan Lounais-Suomen yhtenäinen brändi, markkinointitoimenpiteet, sivusto ja myös kullekin toimijalle työkalupakki sen liittämiseksi omaan viestintään ja markkinointiin. Kohderyhmä on ensimmäisessä vaiheessa eli lanseerausvuonna 2018 18-35 -vuotiaat osaajat erityisesti pääkaupunkiseudulla (mutta myös Tampereella ja mm. Lappeenrannassa).

Yhteenveto: Tunnettuus

<i>Toimenpide</i>	<i>Rahoitus</i>	<i>2018 -2019 €</i>	<i>Lisärahoitustarve 2018 €</i>
<i>Tunnettuus</i>	<i>TEM 30.32.51</i>	<i>Osana auto- ja meriteollisuuden tehostettu työnvälitys –hanketta, ei erillisrahoitusta</i>	<i>Ei</i>

3. Siltasopimuksen seuranta

Kilpailukyvyn aliministeriryhmä käsitteli siltasopimusta 9.2.2018 kokouksessaan. Siltasopimuksen toteutumista seurataan vuosina 2018 ja 2019.

Siltasopimusprosessissa valtio ei löytänyt rahoitusmahdollisuutta saavutettavuusosiossa (2.2) mainituille hankkeille, vaan niiden toteutuminen jää perustiepidon määrärahojen piiriin. Myöskään tunnettuus osioon (2.6) ei löytynyt rahoitusmahdollisuutta (pl auto- ja meriteollisuuden tehostettu työnvälitys –hanke). Tunnettuusosio jää alueen itsensä toteutettavaksi.

Osaamisen kehittämisen osalta (2.3 koulutus) ammatillisen koulutuksen määrää ja resursseja tarkastellaan tarpeen mukaan vuoden 2018 aikana.